

Regeringsuppdrag (7) - Åtgärder kopplade till premiepensionens fondtorg

Svar på regeringsuppdrag

PENSIONS
MYNDIGHETEN

Innehåll

Sammanfattning	1
1. Redovisning av särskilda händelser	2
Fortsatt utredning av Falcon Funds Sicav Plc.....	2
Likvidation av GFG Global Medium Risk Fund.....	3
Rättsliga åtgärder mot Allrabolag samt dess företrädare.....	3
Angående Advisor Fondförvaltning AB.....	4
Angående Solidar Fonder AB och Solidar Sicav Global Fokus	4
2. Redovisning av ansökningsförfarandet	5
3. Redovisning av genomförda insatser	6
Hållbarhetsinformation	7
Förändring av fondutbud.....	7

Sammanfattning

Pensionsmyndigheten redovisar mot bakgrund av de s.k. särskilda händelserna på premiepensionens fondtorg. Redovisningen avser helåret 2019.

I fallet Falcon Funds har Pensionsmyndigheten vidtagit omfattande förberedelser för att inleda rättsliga processer. Fyra personer sitter för närvarande häktade misstänkta för grov ekonomisk brottslighet. Under hösten 2019 inleddes rättegången och beräknas avslutas i februari 2020. Dom kommer troligen tidigast i början av mars 2020. Beträffande skadeståndets storlek pågår alltjämt utredning.

I fallet med GFG Global Medium Risk Fund fortsätter Pensionsmyndigheten att bevaka sin fordran i fondens likvidation och har gott hopp om att pensionsspararna ska få tillbaka nästan hela det belopp som fanns i fonden vid avregistreringen.

Under hösten 2019 hölls förhandling i Stockholms tingsrätt i ett brottmål mot fyra personer med kopplingar till Allra där myndigheten framställde ett enskilt skadeståndsanspråk om ca 170 miljoner kronor.

När ansökningstiden för nya fondavtal gick ut den 28 december 2018 hade 70 fondförvaltare kommit in med ansökan för 570 fonder. Under 2019 beviljades 470 ansökningar nytt fondavtal. Granskningen av fondförvaltarna och fonder bedrevs i fem steg och var planerat att klart till halvårsskifte 2019. Under granskningsarbetet blev det klart att vissa moment i granskningen kom att ta mer tid anspråk är planerat. Slutpunkten för granskningsarbetet kom istället att utsträcktes till den 31 december 2019 då samtliga ansökningar var färdigställda. De erfarenheter som kan dras är att kvalitativa granskningar är mycket tidskrävande.

Under 2019 avslutades 321 fonder beroende på att inga ansökningar hade kommit in eller där ansökan hade avslagits. Arbetet med att avsluta fonder har fungerat mycket bra utan störningar. I samband med fondavsluten har pensionsspararna blivit informerade och totalt har drygt 1 miljon brev gått ut.

För att säkerställa att fondtorget är tryggt och hållbart enligt de nya kraven har fondtorgsavdelningen tagit fram en process som innebär att granska inkomna ansökningar, bedöma fondförvaltare och fonder och fatta beslut.

Granskningsprocessen bedrivs i fem olika steg och till utredarnas hjälp har det funnits juridisk kompetens och medarbetar med djup kunskap från fondbranschen. Under året har även processer arbetats fram för att säkerställa att fondbolagen och fonderna som tecknat fondavtal löpande upprätthåller sina avtalsförpliktelser, s.k. löpande granskning.

Under 2019 minskade antalet fonder på fondtorget från 797 till 478. Trots att ett stort antal fonder har försvunnit är fördelningen mellan olika fondtyper tämligen oförändrad.

Andelen svenska fondförvaltare har sjunkit något medan andelen svenskregistrerade fonder har ökat något.

1. Redovisning av särskilda händelser

Fortsatt utredning av Falcon Funds Sicav Plc.

Falcon Funds Sicav p.l.c. ("Falcon") är ett fondföretag med säte på Malta. Falcons tre fonder "Falcon Aggressive Fund", "Falcon Balanced Fund" och "Falcon Cautious Fund" registrerades hos Pensionsmyndigheten under våren 2014 och blev valbara hos Pensionsmyndigheten under augusti 2014 inom ramen för premiepensionssystemet. I slutet av 2015 började Pensionsmyndigheten misstänka oegentligheter kring Falcon och vissa av fondernas investeringar i så kallade exchange traded instruments. Pensionsmyndigheten inledde en utredning med anledning av de misstänkta oegentligheterna. Utredningen pekar mot att fondandelsägarna har utsatts för ett omfattande bedrägeri och förskingring med internationella förgreningar samt ett stort antal inblandade personer. De belopp som kan ha förskingrats från fonderna uppgår till hundratals miljoner kronor. Den utredning som hittills genomförts samt den information som i dagsläget finns att tillgå avseende händelserna i Falcon, indikerar att ett stort antal finansiella instrument som fonderna har investerat i har visat sig helt sakna värde.

Den maltesiska finansinspektionen, har utsett KPMG Malta ("KPMG") till "competent person" för Falcon. Inom ramen för KPMG:s uppdrag som kompetent person ingår bland annat att i samråd med Pensionsmyndigheten å Falcons vägnar vidta rättsliga åtgärder gentemot dem som bör ansvara för det som skett. Sedan KPMG slutligen likviderat fondens portfolio sommaren 2018 och Pensionsmyndigheten närmare studerat de affärer som gjorts före uppsägningen står det klart att fonden gjort förluster på ca 1100 miljoner kronor. De huvudsakliga förlusterna har tagits i instrument som varit kopplade till de personer som misstänks ha initierat fonden och påverkat dess förvaltare till att investera i instrument där de kunnat förfoga över de investerade medlen.

Detta förhållande utgör en klar indikation på att fonderna varit föremål för en grovt vårdslös förvaltning och att de varit utsatta för grov ekonomisk brottslighet. Pensionsmyndigheten överväger att inleda rättsliga processer mot flera olika individer och organisationer för att få skadestånd. Under 2019 har omfattande förberedelser för sådana processer vidtagits. Beträffande skadeståndets storlek pågår alltjämt utredning. Pensionsmyndigheten har gjort bedömningen att förfarandet utgör brottslig gärning och har anmält fondens företrädare till Ekobrottsmyndigheten, som har inlett en förundersökning avseende bland annat grov trolöshet mot huvudman. Flera av de misstänkta har haft hemvist i Storbritannien, varifrån de utlämnats efter långdragna rättsliga processer. Fyra personer sitter för närvarande häktade i Sverige misstänkta för grov ekonomisk brottslighet. Rättegång inleddes hösten 2019 och beräknas avslutas i februari 2020. Dom kommer troligen tidigast i början av mars 2020.

Likvidation av GFG Global Medium Risk Fund

Pensionsmyndigheten avregistrerade i december 2016 GFG Global Medium Risk Fund som förvaltades av den luxemburgbaserade förvaltaren Oppenheim Asset Management Financial Services S.A. Avregistreringen berodde på att personer med koppling till fonden marknadsfört densamma med olagliga metoder och att fondens medel investerats på ett sätt som inte var i andelsägarnas intresse och som resulterat i stora förluster. Representant för säljbolaget, Lundstedt Fond & Finans AB, har via telefon kontaktat pensionssparare och har därefter, med hjälp av pensionsspararens inloggning via BankID på dennes "pensionssida" på Pensionsmyndighetens hemsida, genomfört ett fondbyte för pensionsspararen på dennes premiepensionskonto. Vanligen flyttades hela pensionsspararens innehav till GFG Global Medium Risk Fund. På detta sätt byggdes snabbt ett stort kapital upp i fondbolaget. Vid 2015 års utgång förvaltade fonden ca 1,1 miljarder kronor. Fondens kurs hade då minskat med ca 13 procent under året, trots att fonden har en medium riskprofil och trots att börsåret 2015 överlag slutade positivt. Även under 2016 backade fonden. Totalt sett förlorade fonden genom värdeförluster mer än 30 procent av insatta medel innan Pensionsmyndigheten beslutade att avregistrera den i december 2016. Vid avregistreringen betalades cirka 325 miljoner kronor av de då inestående medlen ut till Pensionsmyndigheten. Under 2017 nåddes en förlikning med fondens förvaltare och förvaringsinstitut som resulterade i att ytterligare 50 miljoner kronor betalades ut som skadestånd. Under 2018 har fonden trätt i likvidation och en första utbetalning av likvidationsbonusen har skett om strax över 290 miljoner kronor. Fonden har fortfarande några tillgångar kvar att avyttra innan likvidationen avslutas. Hittills har (tillsammans med förlikningsersättningen) cirka 90 % av fondens värde vid avregistreringen återbetalats till spararna. Pensionsmyndigheten fortsätter att bevaka sin fordran i fondens likvidation och har gott hopp om att pensionsspararna ska få tillbaka nästan hela det belopp som fanns i fonden vid avregistreringen.

Rättsliga åtgärder mot Allrabolag samt dess företrädare

Allra

Den 16 mars 2017 sade Pensionsmyndigheten, efter en omfattande utredning, upp avtalet med Allra eftersom Allra hade åsidosatt sina skyldigheter enligt samarbetsavtalet. Innan Allras fonder avregistrerades kom Allra och Ålandsbanken överens om att Ålandsbanken skulle ta över fonderna.

Brottmål

Under hösten 2019 hölls förhandling i Stockholms tingsrätt i ett brottmål mot fyra personer med kopplingar till Allra. Förhandlingen pågick i nio veckor. Pensionsmyndigheten deltog i förhandlingen och biträdde åtalet genom ombud. Pensionsmyndigheten åberopade såväl skriftlig bevisning som sakkunnigvittnen i målet. Myndigheten framställde ett enskilt skadeståndsanspråk om ca 170 miljoner kronor. Skadeståndsanspråket bygger i korthet på att Pensionsmyndigheten anser att pensionsspararna lidit skada på grund av att fonderna, och därigenom pensionsspararna, betalat överpriser för riggade värdepappersaffärer med bolaget Oak Capital som skedde under 2012. Dom i målet meddelades den 31 januari 2020.

Tingsrätten friade samtliga åtalade på alla punkter. Pensionsmyndigheten skadeståndstalan ogillades av domstolen.

Tvistemål

I juni 2018 stämde Pensionsmyndigheten Allra Asset Management S.A. vid Stockholms tingsrätt för händelser under 2015 och 2016. Stämningen rör värdepappersaffärer med syfte att Allras bolag i Dubai skulle tillgodoräkna sig höga ersättningar på pensionsspararnas bekostnad. Pensionsmyndighetens krav är ca 200 miljoner kronor. Allra påstår att Pensionsmyndigheten har fått del av bevisning på ett sätt som strider mot rätten till rättvis rättegång. Skriftväxling har pågått under 2019 och förhandling gällande huruvida Allras rättigheter har kränkts enligt Europakonventionen eller regeringsformen kommer att hållas i mars 2020.

Angående Advisor Fondförvaltning AB

Den 7 juli 2017 beslutade Pensionsmyndigheten att införa ett köpstopp för fonden Advisor Världen. Bakgrunden till köpstoppet var att Advisor Fondförvaltning AB (nedan Advisor) av Patent- och marknadsdomstolen i två domar ålagts vite, tillsammans med att ett stort antal klagomål angående fondbolaget lämnats till Pensionsmyndighetens kundservice. Kundsynpunkterna rörde bland annat aggressiva säljmetoder.

Den 24 november 2017 sades samarbetsavtalet med Advisor Fondförvaltning upp på grund av att Pensionsmyndigheten bedömde att bolaget genom sitt agerande hade brutit mot samarbetsavtalet. Inlösen av fonden påbörjades i slutet av 2017. Inneheten var vid uppsägningen värderade till cirka 4,4 miljarder kronor. Den sista delen löstes in i oktober 2018 och delades ut till pensionsspararna i december 2018.

På grund av att Advisor Fondförvaltning efter uppsägningen hade invändningar mot inlösenorden fördröjdes inlösen. Pensionsmyndigheten har ställt krav på dröjsmålsränta på grund av den fördröjningen samt även krav avseende informationskostnader.

Angående Solidar Fonder AB och Solidar Sicav Global Fokus

Den 24 april 2018 sade Pensionsmyndigheten upp samarbetsavtalen med Solidar Fonder och Lemanik Asset Management S.A. Vid uppsägningen hade cirka 67 000 sparare hela eller delar av sin premiepension i Solidars fonder och Solidar Sicav Global Fokus.

Pensionsmyndighetens utredning visade att Solidar vid flera tillfällen brutit mot samarbetsavtalet. Det handlade bland annat om ohanterade intressekonflikter och att bolaget inte handlat i pensionsspararnas intresse när man hanterat och investerat spararnas pensionsmedel. På grund av bland annat bristande efterlevnad av samarbetsavtalet anser Pensionsmyndigheten att myndigheten har rätt till ersättning. Pensionsmyndigheten utreder möjligheten att återfå medel.

I det pågående arbetet utreder myndigheten även ett antal andra aktörer som haft uppdrag kopplat till fonderna.

2. Redovisning av ansökningsförfarandet

För de fondbolag som är registrerade på fondtorget och som sömlöst vill vara kvar med sina fonder på fondtorget efter 1 januari 2019 var sista dagen att inkomma med fondansökan den 28 december 2018. 70 fondbolag med totalt 570 fonder ansökte om att få ingå nytt fondavtal med Pensionsmyndigheten inom den utsatta tidsramen. Under 2019 har ytterligare sju ansökningar om fondavtal tillkommit. För de 269 fonder som inte ansökte om förnyat avtal innebar det att de avregistrerades från premiepensionens fondtorg. Per den 31 december 2019 hade 470 fondavtal ingåtts, 21 fondansökningar har avslagits, 9 fondansökningar har avvisats och 48 fondansökningar har avskrivits.

Det initiala granskningsarbetet har genomförts i fem steg och har fungerat bra. Ett första steg var att få samtliga ansökningar kompletta vilket ställt vissa krav på fondbolagen. Dokumentationen som fondförvaltarna ombads skicka tillsammans med ansökningarna har varit mycket omfattande och krävde en stor arbetsinsats. Kompletta ansökningar var en förutsättning för att kunna påbörja själva granskningsarbetet, att säkerställa en likabehandling och att säkerställa att kvalitets- och rättssäkra beslut fattas. I varje steg har det funnits kontrollpunkter som ansökningarna måste passera och för att gå vidare i granskningsprocessen måste en ansökan godkännas i det föregående steget. Fokus i granskningsarbetet har legat på att säkerställa en hög kvalitet och likabehandling vilket har säkerställts genom utbildningsinsatser och inbyggda kontrollåtgärder i granskningsprocessen.

Granskningen av samtliga fondansökningar färdigställdes den 31 december 2019. Med färdigställd granskning menar vi antingen att ett beslut fattats eller att Pensionsmyndigheten landat i en välgrundad och internt avstämd beslutsavsikt redo att kommuniceras till fondbolaget. Granskningsarbetet var planerat att ta upp till 6 månader efter den sista dagen att inkomma med fondansökan den 28 december 2018. Under granskningsarbetet tillkom dock ytterligare moment av fördjupad granskning som inte var fullt ut anteciperat vilket har inneburit att granskningsarbetet tagit mer tid i anspråk än planerat. Ett moment som krävde fördjupad granskning rörde närstående aktörs misstänkta inblandning i penningtvätt. Ett annat exempel där fördjupad granskning blev nödvändigt rörde fondförvaltares och fonders verksamhetshistorik. Båda exemplen krävde stora arbetsinsatser av utredarna och jurister.

De nya kraven för att få teckna fondavtal har berört ett stort antal fonder. För att kunna behålla kapitalet inom premiepensionen under förvaltning vidtog därför fondförvaltarna olika åtgärder. De vanligaste åtgärderna har varit att genom fusioner utanför Pensionsmyndighetens kontroll och genom fondavslut genom kontrollerade fondbyten via Pensionsmyndigheten föra över kapital till fonder som uppfyllde de nya kraven. Under 2019 avslutades 321 fonder varav 45 fondavslut berodde på fusion och 276 fondavslut uppkom genom kontrollerade fondbyten.

De flesta fusioner innefattade som regel två fonder, en fusionerande fond och en mottagande fond. Det förekom dock undantag från denna praxis. I ett fall fusionerades nio fonder in i en fond och i ett annat fall fusionerades åtta fonder in i en

mottagande fond. Ett annat exempel på ovanliga fusioner var där tre fonder med mycket avvikande investeringsinriktning fusionerades in i en fjärde fond.

Den stora mängden fondavslut, som till största delen genomfördes under första halvåret, ställde stora krav på planering, organisation och system.

Avregistreringsprocessen har dock fungerat mycket bra under året och har genomförts utan störningar i system, för sparare eller onödig marknadspåverkan.

I samband med att fonderna har avslutats har de pensionsspararna som berörts av förändringarna blivit informerade. Totalt skickade Pensionsmyndigheten ut drygt 1 miljon brev under 2019 med anledning av fusioner och fondavslut.

Inte alla fondbolag klarade av att genomföra ansökningsprocessen.

Pensionsmyndigheten avvisade fondbolaget Aberdeen Standard Investments Luxembourg S.A:s samtliga 9 fonder de ansökt fondavtal för då ansökningarna inte var kompletta. Bolaget överklagade dock Pensionsmyndighetens beslut om avvísning till Förvaltningsrätten som efter prövning återfört ärendet till Pensionsmyndigheten. Fondförvaltaren har nu kompletterat sin ansökan och genomgår i skrivande stund initial granskning.

3. Redovisning av genomförda insatser

Den 1 november 2018 trädde den nya lagstiftningen i kraft innefattande skärpta krav för fondbolag att få ingå fondavtal och kunna erbjuda sina fonder på premiepensionens fondtorg. Fondtorgsavdelningen stod då redo att ta emot och hantera fondansökningar från de fondbolag som sömlöst vill vara kvar med sina fonder på fondtorget samt att utföra övriga uppgifter som följer de ändrade reglerna på fondtorget.

Avdelningens överordnade mål för 2019 har varit att hantera inkomna fondansökningar, avregistrera de fonder som inte ansökt om att få ingå ett nytt fondavtal enligt de nya kraven samt att informera berörda sparare om fondhändelser som genereras av dessa nya regler. Vid sidan av de överordnade målen har även arbetet med övriga fondärenden genomförts med hög kvalitet och utan överklagningar.

De nya processerna som avdelningen arbetat fram innefattar att granska inkommande ansökningar, bedöma dessa, fatta beslut, hantera fondavgifter och att avregistrera fonder som inte längre kommer vara kvar på fondtorget. En del moment i den initiala granskningen har tillkommit under året. Bland annat fick en process för fördjupad granskning utarbetas med anledning av att flera storbanker var under utredning av Finansinspektionen för misstänkt penningtvätt. Misstanke om penningtvätt skulle i förlängningen kunna riskera förtroendet även för Pensionsmyndigheten då storbankerna är moderbolag till ett antal av de fondförvaltare som har ansökt om fondavtal.

Processer för att säkerställa att fondbolagen och fonderna som tecknat fondavtal upprätthåller sina avtalsförpliktelser löpande, s.k. löpande granskning, har arbetats

fram parallellt med arbetet med den initiala granskningen. I och med framtagandet och utvecklingen av den årligt löpande granskningen av fondbolag och fonder vidtas åtgärder i syfte att fortsätta att utveckla verksamheten för att säkerställa ett tryggt och mer hållbart fondtorg. Till stöd för arbetet har processen för att hitta kontrollsignaler utvecklats. Externa källor används för motpartsinformation och omvärldsbevakning bl.a. via media, branschorganisationer och andra myndigheter.

En löpande samverkan är även etablerad med Finansinspektionen och Konsumentverket för att dela och bedöma kundsynpunkter. Samverkan ska även göra det möjligt att genomföra lämpliga åtgärder för att förbättra fondtorgsverksamheten och stärka konsumentskyddet.

Av de medarbetare som under första halvåret 2019 anställdes med tidsbegränsad anställning samt hyrts in som konsulter för att utföra granskningsarbetet av det stora antal fondansökningar har sex personer tillsvidareanställts. Nyanställningarna är tänkta att täcka det framåtriktade resursbehov som krävs för att granska och kontrollera att fondbolag och fonder löpande uppfyller kraven i fondavtalet.

De nya avtalsvillkoren har lett till ett tryggare och mer hållbart fondtorg. Nedan redovisar vi Pensionsmyndighetens genomförda insatser på området hållbarhetsinformation samt det nya fondavtalets effekter på fondutbudet.

Hållbarhetsinformation

Hållbarhetskravet och de hållbarhetstjänster som lanserats på fondtorget under året hjälper sparare att kunna välja hållbara fonder och bidrar till en ökad medvetenhet kring hållbarhetsarbete hos fondbolagen. De skärpta lagkraven innefattar även ett minimikrav på hållbarhetsarbete i fondernas kapitalförvaltning samt ett informationskrav som innebär att fondförvaltaren ska lämna information om sitt hållbarhetsarbete i fondförvaltningen till Pensionsmyndigheten.

Som en del i det konsumentstärkande arbetet gör myndigheten det enklare för sparare att välja hållbart genom att göra hållbarhetsinformationen tillgänglig i fondfaktabladet på externwebben. Den gamla M/E märkningen har ersatts av tolv exkluderingskriterier som möjliggör för sparare att välja bort fonder som investerar i exempelvis vapen och tobak.

Hållbarhetsindikatorer för hållbarhetsvärde och koldioxidutsläpp för fonderna har upphandlats och lanserades för spararna i början av april. En filtreringsfunktion på kategori för hållbarhetsfonder har även tagits fram. De nya hållbarhetsfunktionerna har erhållit positiv respons från media och allmänhet. Andra fondplattformar visar även intresse att utforma liknande tjänster.

Förändring av fondutbud

När de nya kraven på fonderna blev kända påbörjade fondbolagen en anpassning av sina fondutbud på fondtorget redan under 2018. Vid ingången av 2018 fanns det 841 valbara fonder på fondtorget, vid utgången av 2019 hade antalet fonder minskat till 478 fonder. Flest fonder har försvunnit bland Aktiefonder. Där minskade antalet fonder med 238 fonder. Aktiefondernas andel har dock ökat med två

procentenheter under samma period. Den fondtyp där andelen har minskat mest är Blandfonder.

Det stora antalet fusioner och fondavslut som har genomförts under 2019 har medfört stora kapitalflöden. Sammanlagt har närmare 63 miljarder kronor förts över till någon annan fond eller till AP7 Såfa under 2019. Kapitalet har fördelats på så vis att 33 miljarder kronor har tillförts AP7 Såfa medan närmare 30 miljarder fördes över till andra fonder på fondtorget. Att det inte har blivit några större förändringar i andel av kapital är en följd av att kapitalet har förts över till liknande fonder vid fondavslut och fusioner.

Det var i huvudsak två av de nya avtalsvillkoren som föranledde fusionerna och fondavsluten. Kapitalkravet och 3-års historik.

Kapitalkravet innebar att en fond skulle ha minst 500 miljoner i förvaltad kapital för att kunna bli registrerad på fondtorget och syftar till att säkerställa att fondbolaget har en tillräcklig ekonomisk bas för att kunna driva en professionell och kostnadseffektiv verksamhet samt täcka kostnader för att upprätthålla regelefterlevnad. Ett krav på visst förvaltad kapital gör också att sannolikheten ökar för att fonder som registreras på fondtorget även är konkurrenskraftiga på fondmarknaden utanför premiepensionssystemet. Främsta orsaken till att fonderna kom att avslutas var att de inte nådde upp till kapitalkravet om 500 miljoner i externt förvaltad kapital. Detta krav berörde cirka 200 fonder.

Kravet om 3-års historik innebar att en fond skulle ha tre års historik men också att historiken skulle vara relevant. Med relevant historik avsågs att fonden skulle ha haft konsistent investeringsfilosofi och konsistent investeringsinriktning under de tre senaste åren innan ansökan granskades. Syftet med 3-års historik var att spararna lättare ska kunna göra en bedömning av fondens strategi och att strategin i fonden åtminstone varit levnadsduglig de tre senaste åren. Kravet på 3-års historik berörde inte lika många fonder som kapitalkravet. Drygt 50 fonder nådde inte upp till kravet på tre års historik när riksdagen tog beslutet att införa vissa lagändringar för ett tryggare och mer hållbart premiepensionssystem. I samband med den initiala granskningen har 13 fonder fått avslag med anledning av att fonderna inte har uppfyllt kravet på verksamhetshistorik.

I tabell 1 finns en sammanställning över de förändringar som har varit i respektive fondtyp under perioden 2018 – 2019.

Tabell 1

Antal fonder och andel fonder efter genomförda fusioner och fondavslut under 2018 och 2019, fördelat på fondtyp

Fondtyp	2018-01-01		2019-12-31	
	Antal	Andel, %	Antal (förändring)	Andel, %
Aktiefonder	579	69	341 (-238)	71
Blandfonder	94	11	35 (-59)	7
Generationsfonder	37	4	28 (-9)	6
Räntefonder	133	16	74 (-59)	15
Summa	841		478 (-363)	

I tabell 2 visas förändringen i marknadsvärde för de fyra fondtyperna samt andelen av kapitalet i respektive fondtyp. Av tabellen framgår det att förändringen i andel av kapitalet i begränsat. Bland aktiefonderna är andelen av kapitalet detsamma vid de två tidpunkterna trots att ett stort aktiefonder avslutades under perioden 2018 – 2019. Att det inte har blivit några större förändringar i andel av kapital är en följd av att kapitalet har förts över till liknande fonder vid fondavslut och fusioner.

Tabell 2

Marknadsvärde i miljarder kronor och andel marknadsvärde efter genomförda fusioner och fondavslut under 2018 och 2019 fördelat på fondtyp

Fondtyp	2018-01-01		2019-12-31	
	AUM*, Mdr	Andel, %	AUM, Mdr	Andel, %
Aktiefonder	441	63	517	63
Blandfonder	61	9	57	7
Generationsfonder	166	24	209	26
Räntefonder	26	4	31	4
Summa	694		814	

*Kapital under förvaltning inom premiepensionen

Man kan konstatera att de genomförda insatserna med avseende på fondtyper inte har medfört några stora förändringar vare sig i andel fonder eller andel av kapital. Största förändringen i finns andel Blandfonder som har minskat med 4 procentenheter.

Fondavgifterna har sjunkit något under 2019 jämfört med 2018. Oviktat sjönk fondavgifterna med 0,11 procentenheter innan rabatt och med 0,05 procentenheter efter rabatt. Motsvarande uppgifter för kapitalviktade fondavgifter innebar att avgifter före rabatt sjönk med 0,06 procentenheter och med 0,02 procentenheter efter rabatt.

Av de fondförvaltare som fick beslut om nytt fondavtal under 2019 var 39 procent svenska förvaltare. Motsvarande siffra för 2018 var 43 procent. Svenska fondförvaltares andel på fondtorget har därmed minskat något.

Motsvarande beräkning för fonderna visar att av de fonder som fick beslut om fondavtal under 2019 var 47 procent svenskregistrerade. Under 2018 var 44 procent av fonderna svenskregistrerade. De svenskregistrerade fondernas andel på fondtorget ökade därmed något. Andel kapital i de svenskregistrerade fonderna har ökat med två procentenheter från 85 procent till 87 procent.

Samtliga beräkningarna ovan har gjorts exklusive kapitalet som förvaltas i AP7 Såfa eller i någon av de tre portföljerna AP7 Försiktig, AP7 Balanserad eller AP7 Offensiv.

www.pensionsmyndigheten.se